

Αθωνική

ΙC ΧC
NI ΚΑ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2005 - ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 115

Πολιτεία

‘Ο συλλειτουργός τῆς ‘Αγίας Τριάδος

‘Ο μακαριστός Ηγούμενος του ‘Οσίου Δαυΐδ, Γέροντας ‘Ιάκωβος Τσαλίκης (†1991), ζούσε θαυμαστές εμπειρίες σ’ όλες τις ‘Ιερές ‘Ακολουθίες, ιδιαίτερα τὴν ὥρα τῆς Θείας Λειτουργίας. ‘Οταν λειτουργούσε, ἔλαμπε ἀπὸ μεγαλοπρέπεια. Συχνά, στὴν Μεγάλη Εἴσοδο ἢ στὴν ‘Αγία Πρόθεσι, τὸν ἔβλεπαν νὰ μὴν πατάει στὸ ἔδαφος, ἀλλὰ νὰ στέκεται στὸν ἀέρα. Πολλές φορές ἀντίκρουζε πάνω στὴν ‘Αγία Τράπεζα ἀγγέλους νὰ κρατοῦν τὸ Σῶμα τοῦ Κυρίου.

“Οἱ ἄνθρωποι”, ἔλεγε, “ εἶναι τυφλοὶ καὶ δὲν βλέπουν τί γίνεται μέσα στὸν ναό, στή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας. Κάποτε λειτουργούσα, ἀλλὰ δυσκολευόμουν νὰ ξεκινήσω γιὰ τὴν Μεγάλη Εἴσοδο, ἀπὸ τὰ θαυμαστά πού ἔβλεπαν τὰ μάτια μου. Ξαφνικά, νοιώθω νὰ μὲ σπρώχνη κάποιος ἀπὸ τὸν ὦμο καὶ νὰ μὲ ὀδηγή στὴν ‘Αγία Πρόθεσι. Νόμισα πῶς ἦταν ὁ ψάλτης. ‘Απόρησα, πῶς τόλμησε ὁ εὐλογημένος νὰ κἀνὴ τέτοια ἀσέβεια. Γυρίζω, καὶ τί νὰ δῶ! Μιά τεράστια φτερούγα, πού εἶχε περάσει ὁ ‘Αρχάγγελος στὸν ὦμο μου, μὲ ὠδηγοῦσε νὰ προχωρήσω γιὰ τὴν Μεγάλη Εἴσοδο...

“Τί γίνεται στὸ ἱερό τὴν ὥρα τῆς Λειτουργίας! Στὸ χερουβικό ἀγγελοὶ ἀνεβοκατεβαίνουν καὶ συχνά αἰσθάνομαι τὶς φτερούγες τους νὰ χτυποῦν τοὺς ὦμους μου... Μερικές φορές δὲν μπορῶ ν’ ἀντέξω καὶ κάθομαι στὴν καρέκλα. Οἱ ἄλλοι ‘Ιερεῖς νομίζουν πῶς κάπνισα, δὲν νοιώθουν ὅμως αὐτὰ πού βλέπω καὶ ἀκούω. Τί φτερούγισμα, παιδί μου, οἱ ἀγγελοὶ! Καὶ μόλις ὁ ‘Ιερεὺς πει τὸ “Δὶ’ εὐχῶν”, φεύγουν οἱ οὐράνιες δυνάμεις. Τότε μέσα στὸν ναό ἀπλώνεται ἀπόλυτη ἡσυχία!”.

“Ὅταν τελούσε τὴν προσκομιδὴ ὁ Πατὴρ ‘Ιάκωβος, συχνά ἔβλεπε τὴν πνευματικὴ κατάστασι τῶν κεκοιμημένων πού μνημόνευε.

“Κάθε φορά πού προσκομιζῶ”, ἔλεγε, “βλέπω τὶς ψυχές πού περνοῦν ἀπὸ μπροστά μου καὶ μὲ παρακαλοῦν νὰ τὶς μνημονεύσω. Καὶ νὰ θέλω νὰ τὶς ξεχάσω δὲν μπορῶ. Τὴν ὥρα πού ὁ ‘Ιερεὺς βγάζει μερίδες καὶ μνημονεύει τὰ ὀνόματα στὴν ‘Αγία Πρόθεσι, κατεβαίνει ἀγγελος Κυρίου, παίρνει τὴν μνημόνευσι καὶ τὴν πηγαίνει στὸν θρόνο τοῦ Δεσπότη Χριστοῦ σὰν προσευχὴ γι’ αὐτοὺς πού μνημονεύθηκαν. Σκεφθεῖτε λοιπόν, πόσο ἀξίζει νὰ σὰς μνημονεύουν στὴν ‘Αγία Πρόθεσι”.

Κάποια φορά ὁ Γέροντας λησιμόνησε νὰ μνημονεύσῃ τὴν μητέρα του κι ἐκείνη ἐμφανίσθηκε καὶ τοῦ εἶπε μὲ παράπονο:

- Πάτερ ‘Ιάκωβε, δὲν μὲ μνημόνευες σήμερα.

- Πῶς δὲν σέ μνημόνευσα, μητέρα! Κάθε μέρα σέ μνημονεύω, βγάζω μάλιστα γιὰ σένα τὴν καλύτερη μερίδα.

- “Ὅχι, παιδί μου, σήμερα μὲ ξεχάσες καὶ ἡ ψυχὴ μου δὲν ἀναπαύεται ὅσο τὶς ἄλλες ἡμέρες.

Κάπν ἀνάλογο τοῦ συνέβη καὶ μὲ τον ‘Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Μακάριο. ‘Ο Πατὴρ ‘Ιάκωβος, τελειώνοντας μιά φορά τὴν προσκομιδὴ, ξεκίνησε γιὰ τὴν ‘Αγία Τράπεζα. Βλέπει τότε τὸν μακαριστὸ ‘Αρχιεπίσκοπο νὰ στέκεται δεξιά του, μὲ τὶς παλάμες τὴν μιά μέσα στὴν ἄλλη, ὅπως συνηθίζουν οἱ ‘Ιερεῖς νὰ μεταλαβαίνουν τὸ Δεσποτικὸ Σῶμα, σὰν νὰ ζητοῦσε κι ἐκεῖνος τὴν δική του μερίδα. ✠

ΓΕΡῶΝΤΩΝ

⊗ Βιβλίον πού δὲν ἀξίζει νὰ διαβασθῆ διὰ δευτέραν καὶ τρίτην φοράν, δὲν πρέπει νὰ διαβασθῆ οὔτε διὰ πρώτην φοράν.

⊗ Δύναμις δὲν εἶναι μόνον τὸ νὰ ἀναπτύσῃ τὰς δυνάμεις σου, ἀλλὰ καὶ τὸ νὰ τὰς συγκρατῆς, ὅταν πρέπει. ‘Αλλοίωτικα μοιάζεις μὲ αὐτοκίνητο

χωρὶς φρένα. Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι δύναμις· εἶναι ἀδυναμία.

† Γέρων ‘Ιωῆλ

⊗ Τὰ δάκρυα εἶναι ἡ τροφὴ τῆς ψυχῆς. “Ὅπως ὅταν τὸ σῶμα τρέφεται μὲ καλὴ τροφὴ ζωογονεῖται, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ τρέφεται μὲ τὰ δάκρυα καὶ ζωογονεῖται.

⊗ Περισσότερο ὁ Θεὸς ἀναπαύεται στὴν ὑπακοῇ παρά στίς ἄλλες ἀρετές. Καὶ οἱ ἄλλες ἀρετές συνδράμουν· ὅπως ἐνεργεῖ ὅμως ἡ ὑπακοῇ δὲν ἐνεργοῦν οἱ ἄλλες ἀρετές.

† Γέρων Πορφύριος

⊗ Στὰ μικρά πράγματα, στίς ἀπλές πράξεις, ἄς προσπαθήσουμε νὰ τηροῦμε τὴν ἀκόλουθη ἐσωτερικὴ στάσι: “Ἀρνοῦμαι τὸ θέλημα τοῦ “πεπτωκότος” αἵματός μου· θέλω στίς φλέβες μου νὰ ρεῖ ἡ ζωὴ τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοῦ”.

⊗ Εἶθε νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς σέ ὅλους σας τὸ πνεῦμα τῆς μετανοίας. Κλαῖτε γιὰ τὰ λάθη σας, κλαῖτε γιὰ νὰ μὴ “ξηρανηθῆ” ἡ καρδιά σας.

† Γέρων Σωφρόνιος

⊗ ‘Η εὐσπλαγχνία ἔχει θεϊκὴ καταγωγή, διότι ἀπὸ τὸν Θεὸ γεννιέται, μὲ τὸν Θεὸ ἀναπτύσσεται καὶ μὲ τὸν Θεὸ ὀριμάζει.

† Γέρων ‘Ιουστίνος Πόποβιτς

⊗ “Ὅσον ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, τόσον ἔχει ἀγάπην γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Τοὺς ἀγαπᾷ σὰν εἰκόνας Θεοῦ, μὲ σεβασμόν, λεπτότητα καὶ ἀγιασμόν.

⊗ Τὴν φιλοξενία παιδί μου νὰ τὴν ἀγαπᾷς, γιὰτὶ αὐτὴ εἶναι πού ἀνοίγει τὰς πύλας τοῦ Παραδείσου. Μὲ αὐτὴν φιλοξενεῖς κι ἀγγέλους. “Ξένους ξένιζε ἵνα μὴ τῷ Θεῷ ξένη γένῃ”.

† Γέρων ‘Αμφιλόχιος Μακρῆς

Ζύγωνε τὰ ὀγδόντα, ὅταν τὸν γνώρισα. Ψηλός, εὐθυτενής, σπιβαρός, ὀξυδερκής, πολίος καὶ ἀχτένιστος στά μαλλιά, μὲ ὑποκιτριτισμένα λευκά γένεια, ἀτημέλητος, ξεκάλτσωτος, ἀεικίνητος, ἀφανής... Παρουσία ἡσυχῆ, ὄντοτητα περιέργη! Καλόγερος παλιός, ἀγιορείτης γνήσιος, γερό κόκκαλο, φορτωμένος τούς αἰῶνες τῶν αἰῶνων... Ἀτόφιος ἄνθρωπος, ντόμπρος. Ὅμως, γιὰ τούς πολιτισμένους, τούς εἰδήμονες, τούς εὐσεβεῖς ἦταν πολυλογᾶς, ματαιόδοξος, καυχησιάρης...! Γιὰ μένα, νεαρό καλογέρι τότε, ἦταν ἀπλῶς ἕνας ἐνδιαφέρων ἄνθρωπος. Τί ξέρει ὁ γαῖδαρος ἀπὸ χουσαφί, ἀδελφοί; Καυχιῶταν; ναί! Ἦταν ὄντως ἀφομισιάρης. Μήπως θέλετε νὰ μάθετε τὰ καυχῆματά του; Ἀκούστε τα:

1ον. " Ἐγὼ πού μὲ βλέπεις, καλογέρι, κράτησα τὸ Μοναστήρι μοναχός μου, ὅταν κόντευε νὰ ρημάξῃ μ' ἕνα πληρωτικὸ Ἠγουμένο δύο (ἢ τρία μούλεγε ἢ λιγότερο, θὰ σᾶς γελᾶσω) χρόνια. Διάβαζα μοναχός μου τὴν ἀκολουθία, δὲν ἦταν ἄλλος, ἀπηύδησα, ὅμως τὸ κράτησα καὶ τώρα, δόξα τῷ Θεῷ, βρῆκε τὸ δρόμο του. Τώρα εἶμαι ἕνας μπαρμπάτης, ἀλητεύω... Ὅμως, τότε, στὴν ἀνάγκη, τὸ κράτησα τὸ Μοναστήρι". (Ἔχει σημασία ὅτι τὴν ὥρα τῆς κλήσεως, τὴν ὥρα τῆς ἀνάγκης, τὴν ὥρα πού ἐκρυσσε ἡ θύρα ἦταν ἔτοιμος, παρών, θυσιαζόμενος, προσφέρων καὶ προσφερόμενος, παρότι δὲν ἦταν, οὔτε παρέμεινε κοινοβιάτης, ἦταν ὅπως ὁ Σαμαρείτης τῆς παραβολῆς, ὄχι Ἰουδαῖος, ἀλλὰ πρόθυμος στὴν κλήσι).

2ον. " Ἐγὼ πού μὲ βλέπεις, δὲν σήκωνα πολλά-πολλά. Ἔχω ρίξει καὶ Ἠγουμένους στό πῦξ-λάξ". (Καὶ δυναμικός ὁ Παππούς, σκεπτόμουν). Δηλαδή, δὲν σήκωνε πολλά-πολλά ὅταν ἡ ὑπόθεσι ἀφοροῦσε στό χρέος. Κι ἐκεῖνος ἀπὸ χρέος δὲν κουνούσε...). "Ὁ καθένας πρέπει νὰ ξέρῃ", μούλεγε, "νὰ κρατᾷ τὴν θέσι του".

3ον. "Εἶμαι "οἰκονομολόγος"! Ἐγὼ, πού μὲ βλέπεις", μούλεγε δυναμικά! (Οἰκονομολόγος; Μπράβο ὁ Παππούς! ἔλεγα ἐγὼ μὲ τὸ κοσμικὸ μου μυαλό· λίρες θάχει ὁ Γέρος κρυμμένες!... καὶ θαύμαζα! ὁ μικρόνους!). Οἰκονόμος ἤθελε νὰ πῆ καὶ μοῦ τὸ ἐξήγησε:

- Ἐγὼ ἔχω τὴν Ἠγουμένη τῆς Κ. καὶ τὴ διακονῶ (ἐννοοῦσε τὴν Παναγία ὡς Ἠγουμένη τῆς ὅλης ἀσκητικῆς του περιοχῆς, διότι τὸ ἀσκηταριὸ τοῦ ἦταν τῆς Παναγίας) καὶ πηγαίνω διακονητῆς στίς πανηγύρεις τῶν Μοναστηριῶν καὶ ἔχω τὸ κουμάντο μου. Ἔχω 55 κιλά κερὶ καθαρό μαζέψει. Μὴ μὲ βλέπεις ἔτσι, καλογέρι, φτωχοζητιάνο. Ἐγὼ ἔχω τὸ κερὶ μου, ὅλα τὰ λεφτά μου, κερὶ τὰ κάνω καὶ καίω μέρα-νύχτα στὴν Παναγία μου.

Ἐλεγε "ἡ Παναγία μου" καὶ τὸ στόμα του ἔσταζε μέλι στό ὄνομά Της ἦταν γιὰ τὸν Γέρο-Χ... "ὑπὲρ μέλι καὶ κηρίον") (Ψαλμ. 18,11), γι' αὐτὸ καὶ τὸν χρυσόν καὶ τὰ τίμια τοῦ ἰδρώτος του τὰ ἔκανε κερὶ, λαμπάδα χοντρή μὲ φυτίλι ἴσαμε ἕνα δάκτυλό του καὶ ἔκαιγε ἡμερονυκτικῶς μπροστὰ στὴν Ἠγουμένη του, λαμπάδα γιὰ ὅλο τὸν κόσμο.

- Ἡ Ἠγουμένη μου σβυστή δὲν μένει, οὔτε θὰ μείνῃ, ὅσο δύναμι καὶ μὲ κρατοῦν τὰ πόδια μου.

Ἐφευγε, λοιπόν, ἄφηνε τὸ κελλί μόνο του καὶ τὴν ἀεικαυστὴ λαμπάδα νὰ καίῃ μόνη τῆς. ("Εἶμαι λιγάκι κυκλευτῆς, μ' ἀρέσει ἡ γύρα..." μούλεγε, διότι ἤξερε τί ἦταν! Τὸ θέμα ὅμως εἶναι, τί ἦταν τῷ ὄντι καὶ ὄχι τί ἔλεγε δ' ἑαυτὸν! Καὶ τὸ κελλί του; ξύλινο! παλιό καὶ δὲν κάρηκε καμμιά φορά!

- Τὸ προσέχει ἡ Ἠγουμένη... δὲν καίγεται.

Τέτοιος οἰκονομολόγος ἦταν, πατέρες καὶ ἀδελφοί, τύφλα νᾶχουν μπροστὰ του οἱ χρημαστές καὶ οἱ χρημάτων ἐραστὲς!...

Καὶ μούλεγε ὁ στοργικός μου Γέροντας:

- Αὐτὸς ὁ Παππούς δὲν εἶναι τυχαῖος, εἶναι ΚΑΛΟΓΕΡΟΣ μὲ κεφαλαῖα, λεβέντης, ἀγωνιστής, περιπαίξει κόσμον, ἑαυτὸν καὶ διάβολον. Τὸν εἶδα κρυφὰ -χωρὶς νὰ μὲ πάρῃ εἶδῃ- στό δάσος χωρὶς ζωστικὸ, μὲ τὸ μάλλινό του σκοῦφο νὰ κἀνῃ μετάνοιες ἀτέλειωτες...

τό

Ἦταν, Πατέρες καὶ ἀδελφοί, οἱ μετάνοιες του -αὐτουνοῦ καὶ μερικῶν ἄλλων- οἱ μετάνοιες ὅλου τοῦ κόσμου, ὅλης τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ Ἀδάμ ἕως ἐσχάτων, ἡ μετάνοια τοῦ ταπεινοῦ κόσμου πρὸς τὸν Μεγάλον Θεὸ καὶ Σωτῆρα. Μετάνοιες κόπου, ἀσκήσεως, ἰδρώτα, συντριβῆς, δοξολογίας, εὐχαριστίας...

- Δὲν ξέρω νὰ ψάλω, μούλεγε, ἀλλὰ ὀλοένα τὸ: "Σὲ ἕμνοῦμεν" ψάλλω, αὐτὸ μοῦ βγαίνει καὶ τὸ: "Θεοτόκε Παρθένε".

Μήπως, ὅμως, τώρα ἐκεῖ στίς οὐράνιες Μονές τί θὰ ψάλῃ; Μήπως τίποτε ἄλλο, παρὰ τὸ: "...Σοι εὐχαριστοῦμεν Κύριε... Χαίρεε... ὅτι Σωτῆρα ἔτεκες...";

Μυστικό!!!

Ἔτσι ὁ Γέρο-Χ... μ' αὐτὰ καὶ μ' ἄλλα ἔγινε γιὰ μένα τὸ ξύπνημα τοῦ συνειδότος, τὸ ἀλλοιώτικο ἐνδιαφέρον, γιὰτὶ μιά μέρα μούδειξε τὸ "σιτομέτριον". Ἦταν

μεσημέρι, ἡ ὥρα μιάμιση, παραμονές τῆς Μεταμορφώσεως καὶ ἐγὼ ἀνέβαινα μ' ἕνα γαῖδαρο στίς Καρυές γιὰ μιά διακονία. Στὸν ἀμαξωτὸ δρόμο Ἰβήρων-Καρυῶν βλέπω νᾶρχεται βιαζόμενος, ὅσο παῖρναν τὰ ποδάρια του, ὁ Γέρο-Χ... ὁ φίλος μου, πλέον:

- Εὐλογεῖτε Γέροντα!

- Ὁ Κύριος, καλογέρι! ἀπαντᾷ συνεχίζοντας νὰ περπατᾷ, ἀφοῦ ἔδειξε ἄδολα ὅτι χάρηκε πού μὲ εἶδε.

τοῦ

- Τί κάνεις ἀδελφέ μου, μὲ ρωτᾷ. Ξαφνιάστηκα! Περιποίησε τιμὴ σ' ἕνα δόκιμο ἰσοτιμῶντας τον...

- Τί νὰ κάνω, ἀπαντᾷ, καλὰ...

- Πῶς πάει ἡ καλογερικὴ; Ξαναρωτᾷ.

- Πῶς νὰ πάῃ; Σιγά-σιγά σάν τὸν κάβουρα... ἀπαντᾷ ἐγὼ μὲ πρόθυμη εὐλικρίνεια, γιὰτὶ εἶχα ἀρχίσει νὰ νοιώθω κοντὰ του, ὅτι ψευτιές, ψευτοεულάβειες καὶ ντροπές δὲν χωρᾶνε. Ὁ χώρος τῆς ὑπάρξεως τοῦ Παπποῦ ἦταν ἀπέραντος, χωράγε τὰ πάντα, σάν τόν... Ἀχώρητο Κύριό του... Ὅλα ἐκτός ἀπὸ τὴν ὑποκρισία.

- Ἄ! ἀπαντᾷ, τότε ὅλα εἶναι καλὰ. Ὁ

κάβουρας σημαίνει ὅτι πᾶμε ἀργὰ μὲν, ἀλλὰ σταθερά, καλογέρι!

Νὰ καὶ ἡ ἐξ ὕψους παρηγοριά. Παραμυθοῦσε, χωρὶς νὰ παραμυθιάξῃ καὶ δίδασκε, ὡς ἐξουσίαν ἔχων ἐκ τῆς ἀπέραντης ἀγάπης, καὶ ὄχι φαρισαϊκῶς, ὡς οἱ Γραμματεῖς... Παρηγορήθηκε ἡ ψυχὴ μου. Ἀρχισα νὰ γνωρίζω πλέον τὸ "σιτομέτριον" τῆς ἀγάπης.

- Ποῦ πᾶς Γέρο-Χ... μὲς' στό μεσημέρι;

Ἀνοιχθῆκε ἡ αὐλαία τῆς ἐλεημοσύνης μέχρι τὰ δυσθεώρητα βάθη τῆς ἀπὸ ἕνα ταπεινὸ ἀσκητὴ καὶ περιφρονημένο, πού γύριζε, ὡς τὰ περικαθάρματα τοῦ κόσμου (πρβλ. Α' Κορ. 4,13), ἐμπαίζοντας κόσμον, διάβολο καὶ ἑαυτὸν (=ματαιοδοξία).

- Νά, μοῦ λέει μὲ φυσικότητα, εἶμαι στόν Παντοκράτορα. Πῆγα διακονητῆς γιὰ τὴν Πανήγυρι (τῆς Μεταμορφώσεως) καὶ εἶναι ἐκεῖ ἕνα νεαρό καλογέρι, πού ὅλο ἄρρωστο εἶναι τὸ εὐλογημένο, ὅλο στά ροῦχα βρίσκεται, ἀδύνατο, μίζερο, χωρὶς κουράγιο. Καὶ ἤθελε, τὸ εὐλογημένο, λίγο φρέσκο ψωμί, τοῦτο ἐπεθύμησε. Στὸ Μοναστήρι ἔχει ψωμί, ἀλλὰ εἶναι τριῶν ἡμερῶν καὶ θὰ ζιμώσουν μεθαύριο, παραμονὴ τῆς Πανηγύρεως, γι' αὐτὸ καὶ ξεκίνησα, ἀφοῦ ἤθελε καὶ σάν νὰ τὸ ζηταγε, γιὰ νὰ τὸν οἰκονομήσω νὰ μὴ στενοχωριέται καὶ πάω στίς Καρυές ν' ἀγοράσω μισὸ κιλό ψωμί ἀπ' τὸ φούρνο καὶ νὰ τοῦ τὸ πάω

πρίν τόν Έσπερινό...

Κόκκαλο εγώ!!! Μήπως, αδελφοί, σ'αυτά ταιριάζει, γιατί έμένα μου ταιριάζει, τό του Γεροντικού: "Έλεγεν ό Άββās Πέτρος περί του Άγιου Μακαρίου...".

- Τουλάχιστον, λέω, από άμηχανία, άνέβα στό γαιδούρι, μή κουράζεσαι, έτσι κι άλλοιώς εγώ δέν άνεβαίνω φοβάμαι, δέν τόχω μάθει.

- Όσο έχω πόδια ούτε σέ ζω, ούτε σ' αυτόκίνητα άνεβαίνω, άμα γεράσω...

Καταλαβαίνετε, αδελφοί αναγνώστες, ό όγδοντηκοντούτης Γέρων έφυγε μιάμιση ώρα ποδαρόδρομο σέ μονοπάτι λιθόστρωτο και μέ άνηφοριές (Παντοκράτορας-Καρυές) και άλλο τόσο έπιστροφή μέσ' στό λιοπούρι γιά τήν αγάπη του νεωτέρου ασθενοϋς αδελφού, πού στό κάτω-κάτω είχε στό Μοναστήρι ψωμί νά φάη. Όμως, τό σιτομέτριον έπρεπε ν' αναπαύση τόν αδελφό, όπως ακριβώς λέει στό Γεροντικό: "παρέβαλόν τινες τών γερόντων πρός τόν Άββάν Ποιμένα και είπεν αύτῷ θέλεις, εάν ίδωμεν τούς αδελφούς νυστάζοντας εις τήν σύναξιν, νύξωμεν αυτούς, ίνα γρηγορώσιν εις τήν άγρυπνίαν; ό δέ λέγει αύτοίς: εγώ τέως, εάν ίδω τόν αδελφόν νυστάζοντα, τιθώ τήν κεφαλήν αύτου επί τά γόνατά μου και αναπαύω αυτόν". Και τούτο, διότι "άλλη άρετή ούκ έστιν, ως τό μή έξουθενείν τόν αδελφόν", είπεν ό Άββās Θεόδωρος τής Φέρμης.

Μέ τούτα και μέ τ' άλλα, Πατέρες και αδελφια, απέκτησα οικειότητα μαζί του και χαιρόμουνα νά βλέπω τόν Γέρο-Χ... και χαιρότανε πού μ' έβλεπε... κι όλο τόν περιμένα.

Κάποτε, λοιπόν, μούπε τό μεγάλο μυστικό του! Τώρα πούναι ό Παππούς ένα λουλουδι στή Βασιλεία του Θεού, τό ώραίο μυστικό του είναι μυστικός κήπος χαρίτων τής Έκκλησίας και μου επιτρέπεται νά τό διηγηθώ δημοσίως. Τό μυστικό του διαγράφει τό ήθος τής Έκκλησίας, τό ήθος και τό ύφος τής Ευχαριστίας. Είναι αντίτυπον (πρβλ. Έβρ.9,24) όλης τής Καινης Διαθήκης, σημείον τής αιωνίου ζωής και τής Βασιλείας οικείωσι. Διότι ό Παππούς έγινε "εϋσπλαγχνίας πηγής και θύρα μετανοίας" μέ τήν άτόφια συμπεριφορά του και τό καιριο ένέργημα τής αγάπης του. "Ας τόν ακούσωμε διηγούμενο:

- Πού λές καλογέρι, έχω 50 χρόνια σι' Άγιονόρος. Ήρθα νέο παιδί 24 χρόνων και ό κόσμος ξεχασα πώς είναι! Όλοι ξερουν πώς δέν έχω βγει άπ' τό Άγιονόρος καμμιά φορά.. Όμως, έσένα θά σου πώ τό μυστικό μου. Βγήκα μιά φορά! Δέν τό ξέρει όμως κανεις άλλος εδώ, παρά μόνον ό Πνευματικός και τώρα έσύ. Ήταν γύρω στίς αρχές του '50, όταν ήρθε ένας συμπατριώτης μου και μούπε ότι ή ά... μου ήρθε από τό χωριό στήν Αθήνα νά δουλέψη και τήν έμπλεξαν και τήν έβαλαν σέ πορνείο, στήν όδό Ευριπίδου, όπου εκείνος τή συνάντησε... και έπαθε σόκ! Παραφρόνησα, αδελφέ μου,

πήρα ευχή άπ' τόν Πνευματικό και χωρίς νά πώ σέ κανέναν τίποτε, κατέβηκα στήν Αθήνα, πρώτη φορά και τελευταία. Έψαξα, πήγα εδώ, πήγα εκεί, τελικά βρήκα τό πορνείο... Γύρω-γύρω άπ' τά μαγαζιά μέ κοιταζαν περιεγα γιά τό πού έτοιμαζόμουνα νά μπώ και χασκογελοϋσαν... Έγώ πάλεψα μέ τόν εαυτό μου αρκετά, αλλά προχώρησα μέ έπίσημο ύφος, φόραγα τό ράσο μου και κάλτσες και παπούτσια, όχι όπως τώρα! (Σημειωτέον ότι ποτέ ό Γέρο-Χ... δέν φορούσε κάλτσες, αλλά μόνον ξεφτερο κομμένο από τόν ίδιο παπούτσι, χειμώνα καλοκαίρι, ως όντως άνυπόδυτος).

- Πήρα ύφος, λοιπόν, μέσα μου δέν λέω δειλία, αλλά έλεγα τήν ευχή, προσκύνησα, έκαμα τόν σταυρό μου και μπήκα μέσα έπίσημα. Όταν προχώρησα μέσα ήρέμησα, βγήκε μέ ύφος περιφρονητικό ή... Άρχοντάρισα του σπιτιού (τήν υπεύθυνη "μαστρωπό" έννοούσε, αλλά κι εδώ πρυτάνευε ή καλογερική άγιονορειτική όρολογία) και άρχισε νά μέ κοροϊδεύη... άγρίεψα και κάναμε ένα καυγά, γιατί δέν μου φανέρωνε τή Β... μας. Παρά λίγο νά τή δείρω, μέχρι πού ήρθε τό κορίτσι, τάγκάλιασα και τό πήρα νά φύγωμε. Όταν βγήκαμε έξω σταυροκοπιόμουνα, εκείνη εκλαιγε, ενώ είχαν μαζευτεί οι μάγκες τής αγοράς και μάς γιουχαίζαν. Όμως, εγώ δέν έδωσα σημασία, κράταγα άπ' τό χέρι μιά πολύτιμη ψυχή, πού σταυρώθηκε και γι' αύτήν ό Χριστός. Αμέσως πήγαμε στό χωριό και μετά, σέ μιά βδομάδα, μέ τή μάνα, τή συγχωρεμένη, τήν παντρέψαμε και νοικοκυρεύτηκε. Έκτοτε κάθε τόσο, μούστελνε γράμμα, πούγραφε μόνον: "Εϋχαριστώ...". Έπειτα γύρισα στό Άγιονόρος και ξεχασα πώς βγήκα μιά φορά από δώ. Στόπα σένα, καλογέρι, γιά νά ξέρης τήν ιστορία μου... Δόξα τῷ Θεῷ!

Μέσα σ' αύτή τήν ευαγγελική άτμόσφαιρα, πού ή διήγησι περιέγραφε και σέ μετέφερε, εγώ τόλμησα (όπως όλοι οι άφρονες άλλωστε συνηθίζουμε και "τήν γλώσσαν ήμών μεγαλυνούμεν" (Ψαλμ. 11,4) από τήν πολυξερωσύνη) και τόν ρώτησα γιά τό πώς αισθανόταν όταν μπήκε στό πορνείο!...

- Νά σου πώ, μου λέει, δέν ξέρω αν αισθανόμουνα τίποτα, αλλά ήμουνα, όπως όταν μπαίνω στό Πρωτάτο γιά λειτουργία. Στή λειτουργία δέν πάμε γιά νά μαζέψουμε τόν αλήτη εαυτό μας και νά τόν φέρωμε στό Χριστό; Τό ίδιο ήταν κι εκεί, ζητούσα τό αλήτικο, τό άπολωλός, πού κι εκείνο ζηταγε βοήθεια γιά νάρυη στό Χριστό.

- Δηλαδή, του λέω πειρακτικά, Γέροντα μόνον σχήμα και κουκούλι δέν φόρεσες έτσι;

Γέλασε τότε μακαρίως ό Μακάριος... τήν ευχή του νά έχωμε.

Άρχιμ. Χρυσοστόμου - Ήγουμένου τής έν Μεγάρους Ϊ. Μονής τής Αγ. Παρασκευής

ΑΠΟ ΤΟ
ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ

Η ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΑΒΒΑ ΙΩΑΝΝΗ

Σέ μιά Σκήτη έτρωγαν μαζί μερικοί Μοναχοί. Ανάμεσά τους ήταν και ό νεαρός τότε Άββās Ίωάννης ό Κολοβός. Σέ μιά στιγμή σηκώθηκε ένας σεβάσιμος Ίερέυς, πήρε τήν κανάτα μέ τό νερό και τήν πρόσφερε στους αδελφούς. Οι Μοναχοί από ευλάβεια δέν πήραν νερό. Πήρε όμως ό Άββās Ίωάννης.

Οί άλλοι άπόρησαν και του είπαν:

- Πώς έσύ, ό μικρότερος άπ' όλους, δέχθηκες νά σ' έξυπηρετήση ό Γέροντας;

Κι εκείνος άποκρίθηκε:

- Όταν εγώ σηκώνωμαι νά προσφέρω νερό, χαίρομαι όταν παίρνουν όλοι, γιατί θά έχω μισθό. Γι' αυτό λοιπόν δέχθηκα νερό από τόν Ίερέα, γιά νά του εξασφαλίσω μισθό αγάπης. Αλλά και γιά νά μη λυπηθῆ, εάν δέν δεχόταν κανεις τήν προσφορά του.

Όλοι τότε θαύμασαν και ώφελήθηκαν από τήν διάκρισί του.

Κάποια άλλη φορά ό Άββās Ίωάννης ώδοιπορούσε μέ μερικούς αδελφούς μέσα στήν έρημο. Νύκτωσε όμως και ό οδηγός τους έχασε τόν δρόμο. Τό κατάλαβαν οι αδελφοί και λένε στόν Άββā:

- Τί νά κάνουμε Γέροντα; Ό οδηγός έχασε τόν δρόμο και κινδυνεύουμε νά πεθάνουμε περιπλανώμενοι στήν έρημο.

- Ας μήν του πούμε τίποτε, άπήντησε εκείνος. Νά τί θά κάνουμε. Έγώ θά πώ ότι δέν μπορώ από ασθένεια νά προχωρήσω, αλλά θά μείνω εδώ μέχρι νά φέξη, όποτε θα ξαναβρούμε τόν δρόμο.

Έτσι κι έγινε. Σταμάτησαν στό μέρος εκείνο μέχρι τό πρωί και δέν έλύπησαν τόν αδελφό. ✠

‘Ο “τάλας” Γερο-Ἐφραίμ καί τὰ ἄδεια κονσερβοκούτια

Ἀπέναντι ἀπό τό Κελλί τοῦ Γερο-Υπατίου (τά Βλάχικα Κελλιά), πάνω ἀπό τὰ Κατουνάκια, φαίνεται μιά σπηλιά, ἡ ὁποία, ὅπως διηγοῦνται οἱ Γεροντάδες, ἐπί Τουρκοκρατίας ἦταν σπηλιά ληστών. Αὐτή λοιπόν τήν σπηλιά ὁ Γερο-Ἐφραίμ τήν μετέτρεψε σέ θεῖο Σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ, διότι τήν ἀγίασε μέ τήν ἀγία του ζωή.

Ὁ Γερο-Ἐφραίμ καταγόταν ἀπό τήν Θεσσαλία. Εἶχε ψυχὴ εὐαίσθητη καί ταπεινὴ καί πνεῦμα ἀνδρεῖο καί ἀγωνιστικό. Ὁ Παπα-Ἱερόθεος καί ὁ Παπα-Μακάριος ἀπό τήν Κερασιά ἔλεγαν ὅτι ὁ Γερο-Ἐφραίμ ἦταν σάν τοὺς Ἀββάδες τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς τῆς Νιτρίας καί Θηβαΐδος. Τά ἴδια ἔλεγαν καί οἱ εὐλαβεῖς Γεροντάδες ἀπό τόν Ἅγιο Βασίλειο, ὅπως ἐπίσης καί οἱ γείτονές του Συνασκητές. Ὅλοι τόν παραδέχονταν γιά τίς ἀρετές του καί κυρίως γιά τήν μεγάλη του ταπεινῶσι καί ἀφάνεια, ἐνῶ αὐτός ἀποκαλοῦσε τόν ἑαυτό του ταλαίπωρο.

Ἐπειδὴ οἱ Πατέρες κατέβαιναν καί ἀγόραζαν κάτι (τρόφιμα κ.ἄ.) ἢ ἔπαιρναν εὐλογία ἀπό τὰ Μοναστήρια (παξιμάδια ἢ κηπευτικά), κατέβαινε καί ὁ Γερο-Ἐφραίμ τήν νύχτα κρυφά καί γέμιζε τόν τουρβά του μέ ἄδεια κονσερβοκούτια ἀπό τοὺς λάκκους καί τήν ἡμέρα ἀνέβαινε κι αὐτός φορτωμένος γιά τό Ἀσκηταριό του καί ἔτσι ἔδινε στοὺς ἄλλους τήν ἐντύπωσι ὅτι κουβαλαίει τρόφιμα. Ὅταν ἔφθανε στήν σπηλιά του, ἄδειαζε τὰ κονσερβοκούτια μπροστά στήν πόρτα του, γιά νά τὰ βλέπουν οἱ ἐπισκέπτες καί νά σχηματίζουν τήν ἐντύπωσι ὅτι εἶναι γαστριμαργός, ἐνῶ αὐτός ἔκανε μεγάλες νηστείες. Μάλιστα, ἀπό τήν πολλή ἀσκησι καί τήν πολλή ὕγρασι, πού εἶχε ἡ σπη-

λιά, εἶχε προσβληθῆ ἀργότερα ἀπό φυματίωσι. Γι' αὐτό καί ἀναγκάσθηκε νά κτίσῃ μόνος του, λίγο πιό πέρα ἀπό τήν σπηλιά, σέ προσήλιο τόπο, ἓνα μικρὸ καλυβάκι μέ ξερολιθιά, πού μόλις τόν χωροῦσε.

Τό ἴδιο δέ τυπικὸ συνέχισε κι ἐκεῖ: νά κουβαλᾷ κρυφά ἄδειανὰ κονσερβοκούτια ἀπό τοὺς λάκκους καί νά τ' ἀφήνῃ ἔξω ἀπό τήν πόρτα του. Ὅσοι τὰ ἔβλεπαν, ἐπειδὴ δέν γνώριζαν τήν πραγματικότητα, ἔλεγαν:

- Τί κάνει αὐτός ἐδῶ; Δέν ἄφησε κονσέρβα γιά κονσέρβα!

Ὅσες εὐλογίες τοῦ ἔδιναν καμμιά φορά οἱ Πατέρες, τίς δεχόταν μέ χαρά, ἀλλὰ πήγαινε τήν νύχτα καί τίς ἄφηνε ἔξω ἀπό τὰ Καλύβια τῶν Πατέρων πού εἶχαν ἀνάγκη ἢ σέ ἀρρώστους, τοὺς ὁποίους καί ὑπηρετοῦσε.

Ὁ ἴδιος εἶχε πολλή αὐταπάρνησι καί ἦταν ἀφημένος στήν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ. Κάποτε πού εἶχε ἀποκλεισθῆ ἀπό τὰ πολλὰ χιόνια στήν σπηλιά, ὁ καλὸς Θεὸς ἔστειλε τρόφιμα στόν Γερο-Ἐφραίμ μ' ἓναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ τοῦ ἄφησε ἓνα τουρβά μέ εὐλογίες, ἐξαφανίσθηκε μπροστά ἀπό τὰ μάτια του. Ὁ Γέροντας δόξασε τόν Θεό καί πέρασε ὅλο τόν χειμῶνα μ' ἐκείνη τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ.

Παρ' ὅλα αὐτά ὁ Γερο-Ἐφραίμ εἶχε πολλή αὐτομεμψία καί ὠρισμένοι πίστευαν, δυστυχῶς, ὅλα ὅσα ἔλεγε, κατηγορώντας τόν ἑαυτό του. Ἐτσι ταπεινά καί στήν ἀφάνεια τελείωσε τόν σκληρό ἀγῶνα του γιά τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καί ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ τό 1962.

✠

Ἀθωνική

πολιτεία

ΙΕΡΑ ΚΑΛΥΒΗ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ τῆς ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΙΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΟΥΤΛΟΥΜΟΥΣΙΟΥ

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μοναχὸς Σίμων - Κωνσταντῖνος Μπούκας

Ἐπεύθυνος τυπογραφείου: Παναγιώτης Νταλακούρας

Κυρίλλου Λουκάρεως 6 114 71 ΑΘΗΝΑ - τηλ. 210-6447.903

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 17,6 Ε.

κῶδ. ταχ. 2777

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ

ΤΕΛΟΣ

Ταχ. Γραφεῖο

ΑΘΗΝΑ 14

Αριθμὸς Ἰδέας

4 9 3 9

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ